

Konferenceprogram:

Kan man forebygge alderdommen?

Dansk Gerontologisk Selskab inviterer igen i år til National Konference om Aldring og Samfund, 31. oktober og 1. november 2019 på Hotel Comwell Middelfart.

'Det er bedre at forebygge end at helbrede', er en velkendt talemåde. Og det forekommer da også så indlysende rigtigt, at det er svært at være uenig i. Men hvis vi nu ser bagom det faktum, hvilke diskussioner rejser der sig så? Det vil Dansk Gerontologisk Selskab rette fokus mod på den årlige Nationale Konference om Aldring og Samfund.

Forebyggelse er et grundlæggende gerontologisk tema. Fra gerontologiens barndom har videnskaben givet gode råd om, hvordan vi individuelt og kollektivt kan gribe ind i processer, der traditionelt har været tilskrevet alderdommen.

Med et øget fokus på forebyggelse er der sket en forskydning i grænserne mellem de aldringsfænomener, der anses som uafvendelige, og fænomener og tilstande, der kan relateres til sygdom og slitage, og som der skal gribes ind overfor. Disse grænser er til stadig forhandling – både i

forskning, i faglig praksis og i befolkningen. Grænserne er med til at forme social- og sundhedspolitik på ældreområdet og definere rammerne for rehabilitering, behandling og pleje. Vi håber med konferencen at få gode eksempler frem på forebyggelse – fra celle til samfunds-niveau. Vi vil også stille nogle af de kritiske spørgsmål: Hvordan håndteres uenighed mellem ældre mennesker, fagpersoner og forskere om, hvem og hvad forebyggelsesaktiviteter skal rette sig imod? Hvordan tildeles ressourcer til forebyggelse – og efter hvilke kriterier? Hvordan adresseres sociale ulighed i alderdommen i et forebyggelsesperspektiv? Vi håber disse og andre spørgsmål vil inspirere til deltagelse, hvad enten man ønsker at bidrage med eget oplæg eller blot ønsker at være med som almindelig deltager. Vi ser frem til endnu en god konference med stof til eftertanke.

Venlig hilsen
DGS, bestyrelsen.

VIGTIGE DATOER:

PROGRAM:

TORSDAG, DEN 31. OKTOBER, 2019

09.30 – 10.00	REGISTRERING
10.00 – 10.45	VELKOMST Fælles session: Jette Thuesen, formand for Dansk Gerontologisk Selskab. Kulturelt indslag: Aldring og alderdom i litteraturen v. Anders Juhl Langscheiden Rasmussen, lektor i narrativ medicin ved forskningsenheden Uses of Literature, Syddansk Universitet.
10.45 – 11.00	KORT PAUSE
11.00 – 12.00	FÆLLES SESSION: IDEEN OM 'SUCCESFULD ALDRING' OG HVORFOR DET BÅDE ER GODT OG DÅRLIGT, AT VI IKKE KENDER FREMTIDEN v. Morten Hillgaard Bülow, cand.mag. i Historie og Filosofi/Videnskabsteori, ph.d.
12.00 – 13.00	FROKOST
13.00 – 14.15	SYMPOSIUM: FOREBYGGENDE HJEMMEBESØG - HVORDAN GIVES DE RIGTIGE TILBUD TIL DE RIGTIGE BORGERE? v. SUFO (Landsforeningen for ansatte i Sundhedsfremmende Forebyggende Hjemmebesøg). Symposieleder: Anne Dorthe Prisak, sygeplejerske, master i læreprocesser, forebyggelseskonsulent, Aarhus Kommune. Hvad er rammerne i lov om forebyggende hjemmebesøg – og hvordan forvaltes den i kommunerne? Hvad er mulighederne i det forebyggende hjemmebesøg – og hvor er barriererne, når vi gerne vil forebygge, men ikke kan? Eller kan vi? Belyst med eksempler og cases fra praksis. Forebyggende hjemmebesøg - hvordan gives de rigtige tilbud til de rigtige borgere? Anne Dorthe Prisak, sygeplejerske, master i læreprocesser, forebyggelseskonsulent, Aarhus Kommune. Ulighed i sundhed blandt ældre i socialt boligbyggeri – et nysgerrighedsprojekt Dorte Grosen, konsulent.

13.00 – 14.15

SYMPOSIUM: ET UNGT PUST PÅ ALDRINGSFORSKNINGEN – SKRØBELIGHED, SMERTER OG SOCIALE RELATIONER

v. Rasmus Tolstrup Larsen.

Alle oplægsholdere er ph.d.-studerende ved Afd. for Social Medicin, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet.

Træning og polyfarmaci var associeret med ændringer i skrøbelighed – et longitudinelt kohortestudie af 250,428 canadiske ældre i hjemmeplejen

Rasmus Tolstrup Larsen.

Beboerperspektiver på samskabte og lokalsamfundsbaseede interventioner i udsatte boligområder

Abirami Srivarathan.

Håndtering af muskelskeletmerter og jobkrav – et kvalitativt studie af konsekvenserne af den øgede pensionsalder

Anne Kristine Gadeberg.

13.00 – 14.15

FRIE FOREDRAG

Forebyggelse af fysiske lidelser hos ældre som følge af slidgigt

Britta Hørdam, seniorforsker, ph.d., sygeplejerske, Holbæk Sygehus, Frederiksberg Kommune.

Coaching to Self-Care – sygeplejeintervention og patientinvolvering forebygger tab af egenomsorgsevne og fremmer rehabilitering efter Total Knæalloplastik (TKA)

Anne-Katrine Mathiassen, cand.cur, klinisk sygeplejespecialist, Afdelingen for Led- og Knoglekirurgi, Herlev og Gentofte Hospital.

Gamle mennesker i sygehusvæsnet

Lisbeth Aaskov Falch, ph.d., lektor, sygeplejerske, Professionshøjskolen Absalon.

14.15 – 14.45

KAFFE

14.45 – 16.00

SYMPOSIUM: DEMENS OG REHABILITERING – HUMANISTISKE OG SOCIALVIDENSKABELIGE PERSPEKTIVER

v. Jette Thuesen, postdoc ved REHPA og studieleder ved masteruddannelsen i rehabilitering, SDU.

Medborgerskabsperspektiver på forskning i demens og rehabilitering

v. Steen Kabel, seniorkonsulent ved Konsulentfirmaet steenkabel.

Institutionelle logikker i rehabilitering ved demens

v. Lea Graff, forsker ved VIVE, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Rehabilitering ved demens i et hverdagslivsperspektiv

v. Jette Thuesen, projektleder på DEM-REHAB – demens og rehabilitering med afsæt i brugerens perspektiv.

14.45 – 16.00

SYMPOSIUM: MATURE – PROJEKTET OM FREMTIDENS VELFÆRDSSERVICE TIL ÆLDRE BORGERE

v. Anu Siren, Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd (VIVE).

Hvordan forsker man fremtidens ældre som en målgruppe?

Anu Siren¹ & Anna Amilon¹

¹Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd (VIVE).

Kan man forebygge akutte indlæggelser af ældre borgere ved at monitorere brugen af kommunal hjemme- og sygepleje?

Anders Fournaise^{1,2,3} & Karen Andersen-Ranberg^{1,4}

¹Geriatrisk afdeling, Odense Universitetshospital, ²Tværasektorielt samarbejde, Region Syddanmark, ³Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet, ⁴Dansk Center for Aldringsforskning, Syddansk Universitet.

Fremtidsscenerier om tilpasning af velfærdsservice til ældre borgere

Anu Siren¹, Anna Amilon¹, Ulla Skjødt², Marie Aakjær², Karen Andersen-Ranberg^{3,4}, Meise Holstein⁵ & Maria Westh Bernburg⁶

¹Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd (VIVE), ²Professionshøjskolen Absalon, ³Geriatrisk afdeling, Odense Universitetshospital, ⁴Dansk Center for Aldringsforskning, Syddansk Universitet, ⁵Svendborg Kommune, ⁶Plejecenter Skovhuset, Hillerød kommune.

14.45 – 16.00

WORKSHOP: SKAL MADSERVICE VÆRE EN SERVICE?

v. Anne Marie Beck, docent, Københavns Professionshøjskole (KP).

En gennemgang af den internationale litteratur der har undersøgt betydningen af aktiv involvering af ældre i madservice og egne måltider.

Anne Marie Beck, KP.

En fremlæggelse af projektet De Gode Madkasser, hvor der bl.a. er gennemført en afprøvning af en "mestrings-madkasse" blandt ældre borgere der modtager madservice

Anette Due, KP.

En fremlæggelse af projektet Operation Morgenduft, hvor ældre plejehjemsbeboere står for en morgenmadsklub, herunder varetager værtskabet

Lise Justesen, KP.

16.00 – 16.15

PAUSE

16.15-17.30

SYMPOSIUM: BEVARELSE AF MENTALE EVNER OG LIVSLYST I ALDERDOMMEN

v. Rikke Gregersen, docent, ph.d., MSc, VIA Aldring & Demens, Center for Forskning, VIA University College.

Hvordan forebygger vi demens i alderdommen?

Kasper Jørgensen, Neuropsykologisk fagkonsulent, Nationalt Videnscenter for Demens.

Hvordan kan vi understøtte mennesker med demens i at styrke deres kognitive funktioner og livskvalitet?

Rikke Gregersen, Docent, ph.d., MSc, VIA University College.

Hvordan kan fagprofessionelle understøtte gamle mennesker i at bevare livslust og hvordan måler vi på det?

Lars Larsen, Professor MSO, ph.d., MSc, Psykologisk Institut, Aarhus Universitet.

16.15-17.30

SYMPOSIUM: NY STRATEGI TIL IDENTIFICERING AF ÆLDRE BORGERE I RISIKO FOR TAB AF FUNKTIONSEVNE. ERFARINGER FRA PROJEKTERNE WIPP & I'M STILL STANDING

v. Paolo Caserotti, lektor, ph.d., Institut for Idræt og Biomekanik, SDU.

Selvrapporteret og objektiv måling af risikofaktorer for tab af funktionsevne hos hjemmeboende ældre – en ny tilgang til de forebyggende hjemmebesøg

Jenny Havn, Rehabiliteringsleder Forebyggelse, Odense Kommune.

Hvordan finder vi de skrøbelige ældre? Konkret målretning af tilbuddet om forebyggende hjemmebesøg

Gorm Rabølle Knudsen, udviklingskonsulent, Slagelse Kommune.

Er underernæring en udfordring hos hjemmeboende ældre ≥80 år? Resultater fra projekterne "I'm still standing" og WIPP

Sussi Buhl, Anne Marie Beck, Gry Kock & Paolo Caserotti, Center for aktiv & sund aldring, SDU.

Hvilke risikofaktorer skal vi tackle for at forebygge tab af funktion hos ældre hjemmeboende borgere? Baseline data fra WIPP-projektet

Paolo Caserotti, Jonathan Vaarst, Gry Kock & Sussi Buhl.

16.15-17.30

FRIE FOREDRAG

Hvor blev den af, den røde tråd?

Birgitte Højlund, projektleder i Syddjurs Kommune og tovholder i Vega Netværket.

En kvalitativ undersøgelse af hvornår ældre evt. har behov og kan benytte madservice som rehabilitering

Irene Nørlund, lektor og ph.d., Ernærings- og Sundhedsuddannelsen ved Københavns Professionshøjskole.

ReBUS

Rikke Volmer Brandsen, SD, områdeleder, Frederiksberg Kommune.

Senior hjernetræning

Aarhus Kommunens Udrednings- og Rehabiliteringsteam: Bitten Pedersen (træningsassistent), Jette Brandsborg (ergoterapeut) og Lise J. Rathje (ergoterapeut).

18.15 – 19.00

KIRSTEN AVLUND PRISEN

Prisoverrækkelse og forelæsning.
Se detaljer sidst i programmet.

19.00

MIDDAG

FREDAG, DEN 1. NOVEMBER, 2019

- 09.00-10.00   **FÆLLES SESSION: ET LANGT LIV UDEN SYGDOM – ER DET MULIGT?**
v. Claus Desler Madsen, lektor, molekylærbiolog.
- 10.00 – 10.15   **KORT PAUSE**
- 10.15 – 10.45   **FÆLLES SESSION: FOREBYGGELIGE INDLÆGGELSER – GENNEMGANG AF DEN VIDENSKABELIGE EVIDENS**
v. Ellen Holm, geriater og lektor, Nykøbing Falster Sygehus.
- 10.45 – 11.00   **KORT PAUSE**
- 11.00 – 12.15   **SYMPOSIUM: BIOLOGISK ALDRING: VIRKER ALTERNATIVE ALDRINGSMÅLINGER FOREBYGGENDE, OG HVAD GØR DE VED RELATIONEN MELLEM ALDER OG SUNDHED?**
v. Aske Juul Lassen.
- BIOLOGISK ALDER OG SUND ALDRING**
Karina Husted, ph.d.-studerende ved Biomedicinsk Institut, Københavns Universitet.
Forfattere: Husted, K., Dandanell, S., Petersen, J. Dela, F., Helge, J., Institution: Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Biomedicinsk Institut, Xlab, Københavns Universitet.
- KAN KRONISKE SYGDOMME HAVE FACETTER AF TIDLIG ALDRING?**
Claus Desler Madsen, lektor, molekylærbiolog.
- FRA KVANTIFICERET TIL QUALKULERET ALDER: BRUG AF BIOLOGISKE ALDRINGSMÅLINGER**
Aske Juul Lassen og Tiago Moreira, professor i sociologi ved Durham University.
- 11.00 – 12.15   **SYMPOSIUM: FYSISK AKTIVITET (SYMPOSIET FORGÅR PÅ ENGELSK)**
v. Paolo Caserotti .
- THE COPENHAGEN CONSENSUS STATEMENTS ON PHYSICAL ACTIVITY IN LATER LIFE: SOCIOCULTURAL APPROACHES**
Adam B. Evans, Department of Nutrition, Exercise and Sport, University of Copenhagen.
- THE COPENHAGEN CONSENSUS STATEMENTS ON PHYSICAL ACTIVITY IN OLDER ADULTS: FUNCTIONAL CAPACITY AND HEALTH**
Paolo Caserotti, Center for Active and Healthy Ageing (CAHA), Department of Sports Science and Clinical Biomechanics, University of Southern Denmark.
- TEAM SPORTS AS A MEAN TO BENEFIT ELDERLY PSYCHOLOGICALLY**
Johan Wikman

11.00 – 12.15

SYMPOSIUM: PÅ FORKANT I SYD – ET TVÆRGÅENDE FORSKNINGSPROJEKT MED FOKUS PÅ ÆLDRE, DER INDLÆGGES AKUT

v. Christian Backer Mogensen, professor, Fokuseret forskningsenhed i Akutmedicin, Sygehus Sønderjylland.

På FORKANT i Syd – Organisering og samarbejde.

Lilian Keene Boye^{1,2,3}, Christian Backer Mogensen^{1,2,3}, Forskningsstyregruppe* og Mette Elkjær^{1,2,3,4}.

¹ Fælles akutmodtagelse, Sygehus Sønderjylland, Aabenraa, Danmark

² Fokuseret forskningsenhed i Akutmedicin, Aabenraa, Danmark

³ Institut for Regional Sundhedstjeneste, Syddansk Universitet, Odense, Danmark

⁴ Enheden for Sundhedsfaglig forskning, Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg.

På FORKANT i Syd - Oplevelsen af livskvalitet blandt akut indlagte ældre

Mette Elkjær^{1,2}, Jette Primdahl^{2,3}, Christian Backer Mogensen^{1,2}, Mikkel Brabrand^{2,4,5} og Bibi Gram^{2,6}.

¹ Fokuseret forskningsenhed i Akutmedicin, Sygehus Sønderjylland, Aabenraa, Danmark

² Institut for Regional Sundhedsforskning, Syddansk Universitet, Odense, Danmark

³ Dansk Gigthospital, Sygehus Sønderjylland, Sønderborg, Danmark

⁴ Fokuseret forskningsenhed i Akutmedicin, Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg, Danmark

⁵ Fælles Akutmodtagelse, Odense Universitetshospital, Odense, Danmark

⁶ Enheden for Sundhedsfaglig Forskning, Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg, Danmark

På FORKANT i Syd – de akut indlagte ældres perspektiver på sundhedsvæsenet

Lilian Keene Boye^{1,2}, Frans Boch Waldorff³, Pernille Tanggaard-Andersen⁴, Christian Backer Mogensen^{1,2}

¹ Fælles akutmodtagelse, Sygehus Sønderjylland, Aabenraa, Danmark

² Fokuseret forskningsenhed i Akutmedicin, Institut for Regional Sundhedsforskning, Syddansk Universitet, Aabenraa, Danmark

³ Forskningsenheden for Almen praksis, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet, Esbjerg, Danmark

⁴ Forskningsenhed for Sundhedsfremme, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet, Esbjerg, Danmark

12.15 – 13.15

FROKOST

13.15 – 14.15

FÆLLES SESSION: GODT NYT OM GAMLE HJERNER

v. Henning Kirk, læge, dr.med., aldringsforsker og forfatter.

14.15 – 14.30

FÆLLES SESSION: TAK FOR DENNE GANG!

Afslutning v/Jette Thuesen, formand for Dansk Gerontologisk Selskab.

- OG ALT DET PRAKTISKE:

STED Comwell Middelfart, Karensmindevej 3, 5500 Middelfart.

Deltagerbetaling for medlemmer af DGS	Tilmelding inden 14/7	Senere tilmelding
Med overnatning i enkeltværelse	3100 kr.	3600 kr.
Med overnatning i shareværelse*	2700 kr.	3200 kr.
Uden overnatning	2200 kr.	2700 kr.
Ved deltagelse én dag 31. oktober	1700 kr.	2200 kr.
Ved deltagelse én dag 1. november	1200 kr.	1700 kr.

*shareværelse:

To personer har fælles badeværelse og entre, men separate soverum.

Medlemsrabat kan gives til individuelle medlemmer samt personer, hvor der er kollektivt medlemskab (højest 3 pr. sted).

Deltagerbetaling for ikke-medlemmer af DGS

Med overnatning i enkeltværelse	3700 kr.	4200 kr.
Med overnatning i shareværelse*	3300 kr.	3800 kr.
Uden overnatning	2800 kr.	3300 kr.
Ved deltagelse én dag 31. oktober	2300 kr.	2800 kr.
Ved deltagelse én dag 1. november	1800 kr.	2300 kr.

*shareværelse:

To personer har fælles badeværelse og entre, men separate soverum.

TILMELDING Al tilmelding foregår via DGS' hjemmeside www.danskgerontologi.dk
Direkte link: <https://danskgerontologi.dk/tilmelding-til-konference-2019/>

AFMELDING Afmelding skal ske skriftligt på: konference@danskgerontologi.dk
Ved afmelding inden den 1. september 2019 refunderes 75 % af konferenceafgiften. Ved senere afmelding betales hele konferenceafgiften. Tilmeldte kan i stedet vælge at sende en anden deltager. Oplysning om dette sendes til konference@danskgerontologi.dk

Nærmere information om registrering og betaling findes på hjemmesiden: danskgerontologi.dk

KIRSTEN AVLUND PRISEN 2019

Dansk Gerontologisk Selskab har på baggrund af professor i gerontologi, dr.med., ph.d., ergoterapeut Kirsten Avlunds død indstiftet en pris i hendes minde. Prisen på 10.000 kr. er doneret af Fonden Ensomme Gamles Værn.

Prisvinderen vedr. 2019 er fundet.

Kriterier

- Prisen gives til en lovende og motiveret forsker med relation til Danmark, som har potentiale ift. bl.a. publikationer, undervisning, formidling, forskningssamarbejde samt tværfaglighed, og som er i gang med sidste år af ph.d.-forløbet eller hvor ph.d.-graden er erhvervet inden for de seneste fem år, i et gerontologisk relevant og/eller aktuelt emne. Er ph.d.-graden erhvervet, er det yderligere et kriterie, at vedkommende fortsat arbejder inden for gerontologien i fx forsknings-, undervisnings- eller formidlingsøjemed.
- Prisen gives som en opmuntring til fortsat gerontologisk forskning.
- Medlemmer af bestyrelsen og ansatte i DGS kan ikke modtage prisen.
- Man kan ikke indstille sig selv.

Det praktiske

- Nomineringen skal indeholde begrundelse for nominering, skrevet på en til to A4 sider, samt curriculum vitae og publikationsliste.
- Prisen uddeles én gang årligt.
- Nomineringen sendes til jurymedlem Charlotte Juul Nilsson på cjni@sund.ku.dk senest 1. august.
- Prisen tildeles af en jury sammensat af bestyrelsesmedlemmer i Dansk Gerontologisk Selskab i samarbejde med Dansk Selskab for Geriatri.
- Prisvinderen vil modtage Kirsten Avlund Prisen på 10.000 kr. og gratis deltagelse i National Gerontologisk Konference, hvor hun eller han holder en prisforelæsning.

